МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут **КНІТ** Кафедра **ПЗ**

3BIT

До лабораторної роботи № 3 **На тему**: "*Створення та керування процесами засобами API в операційній системі WINDOWS*" **З дисципліни**: "Операційні системи"

Лектор: старший викладач кафедри ПЗ

Виконав:

Грицай О.Д.

студент групи ПЗ-22 Коваленко Д.М.

Прийняла:

старший викладач кафедри ПЗ Γ рицай О.Д.

Тема. Створення та керування процесами засобами API в операційній системі WINDOWS.

Мета. Ознайомитися з багатопоточністю в ОС Windows. Навчитися працювати з процесами, використовуючи WinAPI-функції.

Лабораторне завдання

- 1. Створити окремий процес, і здійснити в ньому розв'язок задачі згідно варіанту у відповідності до порядкового номера у журнальному списку (підгрупи).
- 2. Реалізувати розв'язок задачі у 2-ох, 4-ох, 8-ох процесах. Виміряти час роботи процесів за допомогою функцій WinAPI. Порівняти результати роботи в одному і в багатьох процесах
- 3. Для кожного процесу реалізувати можливість його запуску, зупинення, завершення та примусове завершення («вбиття»).
- 4. Реалізувати можливість зміни пріоритету виконання процесу
- 5. Продемонструвати результати виконання роботи, а також кількість створених процесів у "Диспетчері задач", або подібних утилітах (н-д, ProcessExplorer)
- 2. Вивести посортовані по зростанню методом «бульбашки» рядки матриці матриці $N \cdot N \ (N > 1000)$ задається користувачем, матриця визначається випадково).

Хід роботи

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <Windows.h>
#include <fstream>
using namespace std;
string getPriorityClass(PROCESS INFORMATION* pi, int i);
void setPriorityClass(PROCESS_INFORMATION* pi, int p, int i);
void getProcessTimes (PROCESS INFORMATION* pi, FILETIME* lpc, FILETIME* lpe, FILETIME* lpk,
void createProcess(STARTUPINFO* si, PROCESS INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cmd,
void createProcesses (STARTUPINFO* si, PROCESS INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cm
void resumeThread(PROCESS INFORMATION* pi , int i);
void suspendThread(PROCESS INFORMATION* pi , int i);
void closeProcessHandles(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void closeProcessesHandles(PROCESS INFORMATION* pi, int PC);
void terminateProcess(PROCESS INFORMATION* pi, int i);
void terminateProcesses(PROCESS INFORMATION* pi, int PC);
int main()
    int N = 0, PC = 0;
    while (N < 1)
        cout << "Enter value of N (> 1000): ";
        cin >> N;
    }
    while (PC < 1)
        cout << "Enter process count: ";</pre>
        cin >> PC;
    }
```

```
cout << "Start!" << endl;</pre>
STARTUPINFO* si = new STARTUPINFO[PC];
PROCESS INFORMATION* pi = new PROCESS INFORMATION[PC];
HANDLE* handles = new HANDLE[PC];
FILETIME ft [4];
SYSTEMTIME tm[4];
cout \ll "Generating random array" \ll N \ll "x" \ll N \ll " \dots ";
int** array = new int* [N];
for (int i = 0; i < N; i++) array[i] = new int[N];
std::srand(static_cast<unsigned int>(std::time(nullptr)));
for (int i = 0; i < N; i++)
    for (int j = 0; j < N; j++)
        \operatorname{array}[i][j] = \operatorname{rand}();
cout << "Done!" << endl;</pre>
cout << "Writing array to file ... ";
ofstream file;
file.open("array.txt");
for (int i = 0; i < N; i++)
    for (int j = 0; j < N; j++)
        if (j = N-1)
        file << array[i][j];
        _{
m else}
        file << array[i][j] << ",";
    file \ll "\n";
file.close();
cout << "Done!" << endl;</pre>
createProcesses(si, pi, handles, cmd, PC, N);
char op;
int i;
while (true)
    cout << "Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: ";
    cin >> op;
    if (op == 'e') break;
    cout << "Process index: ";</pre>
    cin \gg i;
    if (op == 's') suspendThread(pi, i);
    if (op == 'r') resumeThread(pi, i);
    if (op == 'k') terminateProcess(pi, i);
    if (op = 't')
    {
        getProcessTimes(pi, &ft[0], &ft[1], &ft[2], &ft[3], i);
```

```
for (int i = 0; i < 4; i++) {
                FileTimeToSystemTime(&ft[i], &tm[i]);
            cout << "create: " << tm[0]. wMilliseconds << "ms" << endl;
            cout << "exit: " << tm[1]. wMilliseconds << "ms" << endl;
            cout << \ "kernel: \ " << tm[2]. wMilliseconds << \ "ms" << endl;
            cout << "user: " << tm[3]. wMilliseconds << "ms" << endl;
        if (op = 'p')
            int p;
            cout << "Old priority: " << getPriorityClass(pi, i) << endl;</pre>
            cout << "[0] IDLE" << endl;
            cout \ll "[2] NORMAL" \ll endl;
            cout << "[3] ABOVE_NORMAL" << endl;
            cout << "[4] HIGH" << endl;
            cout \ll "[5] REALTIME" \ll endl;
            cout << "New priority: ";</pre>
            cin \gg p;
            setPriorityClass(pi, p, i);
        }
    }
    terminateProcesses(pi, PC);
    cout << "End!" << endl;</pre>
}
string getPriorityClass(PROCESS INFORMATION* pi, int i)
{
    return to string (GetPriorityClass (pi[i].hProcess));
}
void setPriorityClass(PROCESS INFORMATION* pi, int p, int i)
    if (p == 0) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, IDLE PRIORITY CLASS);
    if (p == 1) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, BELOW_NORMAL_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 2) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, NORMAL_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 3) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, ABOVE NORMAL PRIORITY CLASS);
    if (p == 4) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, HIGH PRIORITY CLASS);
    if (p == 5) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, REALTIME PRIORITY CLASS);
}
void getProcessTimes (PROCESS INFORMATION* pi, FILETIME* lpc, FILETIME* lpe, FILETIME* lpk,
{
    GetProcessTimes(pi[i].hProcess, lpc, lpe, lpk, lpu);
}
void createProcess(STARTUPINFO* si, PROCESS INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cmd,
    ZeroMemory(&si[i], sizeof(si[i]));
    si[i].cb = sizeof(si[i]);
    ZeroMemory(&pi[i], sizeof(pi[i]));
    if (CreateProcess(
    NULL,
    (LPWSTR) cmd. c str(),
    NULL,
    NULL,
    false,
```

```
CREATE NEW CONSOLE,
    NULL,
    NULL,
    &si[i],
    &pi[i])
        handles[i] = pi[i].hProcess;
        cout << "Done!" << endl:
    }
    else
    {
        cout << "Failed!" << endl;
        return;
    }
}
void createProcesses(STARTUPINFO* si, PROCESS_INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cm
    for (int i = 0; i < PC; i++)
        cout << "Creating process " << i + 1 << " ... ";
        createProcess(si, pi, handles, cmd + L" " + to wstring((N/PC)*i) + L" " + to wstring
}
void resumeThread(PROCESS INFORMATION* pi , int i)
{
    ResumeThread(pi[i].hThread);
}
void suspendThread(PROCESS INFORMATION* pi , int i)
    SuspendThread(pi[i].hThread);
void closeProcessHandles(PROCESS INFORMATION* pi , int i)
    CloseHandle (pi [i]. hProcess);
    CloseHandle (pi[i].hThread);
}
void closeProcessesHandles(PROCESS INFORMATION* pi, int PC)
    for (int pc = 0; pc < PC; pc++)
        closeProcessHandles(pi, pc);
}
void terminateProcess(PROCESS INFORMATION* pi, int i)
    cout << "Terminating process " << i << " ... ";</pre>
    TerminateProcess (pi[i].hProcess, WM CLOSE);
    closeProcessHandles(pi, i);
    cout << "Done!" << endl;
}
```

```
\mathbf{void} \;\; \mathbf{terminateProcesses} \; (PROCESS \;\; \mathbf{INFORMATION*} \;\; \mathbf{pi} \;, \;\; \mathbf{int} \;\; \mathbf{PC})
{
     for (int pc = 0; pc < PC; pc++)
         terminateProcess(pi, pc);
}
#include <iostream>
#include <chrono>
#include <fstream>
#include <string>
#include <vector>
using namespace std;
using namespace std::chrono;
void bubble sort(int* array, int N);
vector<string> split(string s, string delimiter);
int main(int argc, char** argv)
{
     if (argc < 4) return -1;
    int Ncol = atoi(argv[1]);
    int startRow = atoi(argv[2]);
    int endRow = atoi(argv[3]);
    int Nrow = endRow - startRow;
    cout << "Reading array from file " << Ncol << "x" << Nrow << " ... ";
     string line;
     ifstream file ("C:\\Users\\Dmytro\\source\\repos\\lab3\\lab3\\array.txt");
    int ** array = new int * [Nrow];
     for (int i = 0; i < startRow; i++)
         getline (file, line);
    for (int i = 0; i < Nrow; i++)
         getline(file, line);
         array[i] = new int[Ncol];
         auto vec = split(line, ",");
         for (int j = 0; j < Ncol; j++)
              array[i][j] = atoi(vec[j].c_str());
              cout << vec[j] << " ";
         cout << endl;
     file.close();
    cout << "Done!" << endl;
    cout << "Sorting array ... " << endl;</pre>
    auto start = high_resolution_clock::now();
     \mathbf{for} \ (\mathbf{int} \ i = 0; \ i < Nrow; \ i++)
```

```
{
        cout << "Sorting row " << i << endl;</pre>
        bubble sort(array[i], Ncol);
    auto stop = high resolution clock::now();
    auto duration = duration_cast<milliseconds>(stop - start);
    cout << "Sorting took: " << duration.count() << "ms" << endl;</pre>
    cout << "Print sorted array? [y/N] ";
    // char op = getchar();
    char op = 'y';
    if (op = 'y')
        cout << "Sorted array: " << endl;</pre>
        for (int i = 0; i < Nrow; i++)
            for (int j = 0; j < Ncol; j++)
                cout << array[i][j] << ", ";
            cout << endl;
        cin.ignore();
        cout << "Press any key to continue..." << endl;</pre>
        getchar();
    }
    return 0;
}
void bubble sort(int* array, int N)
    for (int i = 0; i < N; i++)
        for (int j = 0; j < N - i - 1; j++)
            if (array[j] > array[j + 1])
                swap(array[j], array[j + 1]);
        }
    }
}
vector<string> split(string s, string delimiter) {
    size t pos start = 0, pos end, delim len = delimiter.length();
    string token;
    vector<string> res;
    while ((pos end = s.find(delimiter, pos start)) != string::npos) {
        token = s.substr(pos_start, pos_end - pos_start);
        pos start = pos end + delim len;
        res.push back(token);
    }
    res.push_back(s.substr(pos_start));
    return res;
}
```

```
Enter value of N (> 1000): 10000
Enter process count: 4
Start!
Creating process 1 ... Done!
Creating process 2 ... Done!
Creating process 3 ... Done!
Creating process 4 ... Done!
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: s
Process index: 0
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: k
Process index: 3
Terminating process 4 ... Done!
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: t
Process index: 1
create: 756ms
exit: 0ms
kernel: 125ms
user: 765ms
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: p
Process index: 2
Old priority: 32
[0] IDLE
[1] BELOW_NORMAL
[2] NORMAL
[3] ABOVE_NORMAL
[4] HIGH
[5] REALTIME
New priority: 5
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: e
Terminating process 1 ... Done!
Terminating process 2 ... Done!
Terminating process 3 ... Done!
Terminating process 4 ... Done!
End!
```

Рис. 1: Виконання програми

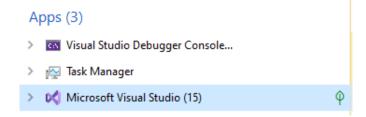

Рис. 2: Стан до створення процесів

Apps (11) > SS Visual Studio Debugger Console... > P Task Manager > Microsoft Visual Studio (15) > Is lab3process (2) Is lab3process (2)

Рис. 3: Стан після створення процесів

Висновок

Під час виконання лабораторної роботи я ознайомився з багатопоточністю в ОС Windows. Навчився працювати з процесами, використовуючи WinAPI-функції.

Навчився створювати нові процеси, призупиняти, завершувати та продовжувати їх роботу. Навчився отримувати та встановлювати пріоритет процесу за допомогою Win-API функцій. Навчився отримувати час виконання процесу за допомогою Win-API функцій.